Lietas Nr. C33630915
Lietas arhīva Nr. C-0813-17/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 7.jūnijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Elita Stivriņa
ar sekretāri Montu Murašku,
piedaloties prasītāja pārstāvei zvērinātai advokātei Intai Brūverei,
atbildētāja pārstāvim /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē 2016.gada 10.novembrī un 2017.gada 24.maijā izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par aizdevuma līguma un šķīrējtiesas klauzulas atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 21.oktobrī /pers. B/ (turpmāk –prasītājs) cēlis Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētāju) par aizdevuma līguma un šķīrējtiesas klauzulas atzīšanu par spēkā neesošu.

Prasībā norāda, ka atbildētājs 2014.gada 14.oktobrī Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā cēla prasību par pamatparāda 159 361,64 *euro* un procentu 36 785,60 *euro* piedziņu. 2015.gada 16.martā Rīgas Starptautiskā šķīrējtiesa nosprieda piedzīt no prasītāja 159 361,64 *euro*, bet prasību par procentu piedziņu 36 785,60 *euro* apmērā noraidīja.

Atbildētājs prasību cēla par saistību, kas izriet no 2010.gada 29.decembra aizdevuma līguma. Prasītājs uzskata, ka aizdevuma līgums ir atzīstams par spēkā neesošu, jo aizdevuma līguma noslēgšanas apstākļi un atbildētāja faktiskās darbības kā pirms līguma noslēgšanas, tā arī līguma noslēgšanas laikā dod pamatu uzskatīt, ka darījuma noslēgšana panākta ar viltu. Norāda, ka atbildētājam ir jāpierāda, ka nauda tiek ne tikai aizdota, bet arī, ka aizņēmējs to ir saņēmis. Atbildētājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu, kas ļautu izdarīt secinājumus par konkrētu aizdevuma izsniegšanas datumu un tā apmēru. Nav pierādījumu, ka viņa rīcībā vispār bija naudas līdzekļi tādā apmērā. Faktiska naudas nodošana nav notikusi un nevar uzskatīt, ka pušu starpā pastāv aizdevuma tiesiskās attiecības.

Norāda, ka 2008.gada 1.augusta līgumā SIA "/Nosaukums A/" kā pasūtītājs un SIA "/Nosaukums B/" kā izpildītājs vienojās par siltumnīcas konstrukciju piegādes un montāžas darbu veikšanu. Saskaņā ar 2009.gada 3.aprīļa vienošanos Nr.2 pie līguma SIA "/Nosaukums B/" pārtrauca turpmāko darbu izpildi, konstatējot, ka neapmaksāto darbu summa uz 03.04.2009 sastāda Ls 107 663,07.

Prasītājs kā galvinieks uzņēmās nodrošināt saistības, kas izriet no 2009.gada 3.aprīlī noslēgtās vienošanās Nr.2, ar kuru SIA "/Nosaukums A/" kā parādnieks uzņēmās samaksāt parāda summu Ls 112 497,55 *euro* apmērā.

Ar 2009.gada 3.oktobra cesijas līgumu SIA "/Nosaukums B/" nodeva visas savas prasījuma tiesības pret prasītāju, kas izriet no galvojuma līguma, SIA "/Nosaukums C/", kura vārdā rīkojās valdes loceklis /pers. C/. Fakts, ka galvojuma līgumā un aizdevuma līgumā norādītās summas ir identiskas pierāda, ka aizdevuma līgums ir fiktīvs, noslēgts vienīgi izskata pēc un neatspoguļo patiesās saistības.

2009.gada 26.decembrī neizturot ledus smagumu, sabruka vairākas siltumnīcu kompleksa nesošās konstrukcijas, kā arī saplīsa stikla segums. Ņemot vērā, ka AAS "/Nosaukums D/" atteica izmaksāt atlīdzību, starp SIA "/Nosaukums A/" un SIA "/Nosaukums B/" pastāvēja mutiska vienošanās par savstarpējo prasījumu dzēšanu ar ieskaitu, ko pierāda tas, ka visu šo laiku neviens no uzņēmumiem nav veicis nekādas darbības saistībā ar veiktajiem būvdarbiem.

2010.gada 29.decembrī noslēgtā aizdevuma līguma noslēgšanas apstākļi liecina, ka tas ir fiktīvs. Faktiski pušu griba bija vērsta uz to, lai prasītājs uzņemtos papildus galvojuma saistības, tā dalībniekiem nebija nolūka nodibināt aizdevuma saistību un līgumā šāda griba izteikta tikai izskata pēc. Aizdevuma summa netika nodota prasītājam ne pilnīgi ne pa daļām. Aizdevuma līguma 1.2 punktā ietvertais apliecinājums par naudas saņemšanu nav uzskatāms par samaksas fakta apstiprinājumu, jo tas ir fiktīvs tāpat kā pats aizdevuma līgums. Līguma parakstīšanas brīdī prasītājam bija nepareizs, īstenībai neatbilstošs priekštats par apstākļiem, kas saistīti ar darījuma priekšnoteikumiem, aizdevuma līguma saturu un tā tiesiskajām sekām, kā rezultātā līgums noslēgts viltus un maldības ietekmē, kas ir pamats līguma atzīšanai par spēkā neesošu. Saskaņā ar Civillikuma 1415. 1461. un 1592.pantu šāds prettiesiski noslēgts darījums ir atceļams.

2016.gada 13.aprīlī prasītājs iesniedza papildinājumus prasības pieteikumam, kurā norāda, ka līgums noslēgts viltus un maldības ietekmē. Ņemot vērā minēto prasītājs nav arī vienojies ar atbildētāju par strīda izšķiršanu šķīrējtiesā. Šāds līguma noteikums, par kuru nav notikusi atsevišķa apspriešana, atzīstams par negodīgu, jo pretēji prasībai tas rada ievērojamu nelīdzsvarotību pušu tiesībās un pienākumos.

Lai arī ANO 1985.gada 21.jūnija UNCITRAL Starptautiskās šķīrējtiesas parauglikums paredz šķīrējtiesai tiesības lemt savu jurisdikciju, tas nenozīmē, ka šķīrējtiesas līgumam nebūtu jābūt pakļautam kontrolei vispārējās jurisdikcijas tiesā, ja ir pamatotas šaubas par puses brīvi pausto gribu. Ņemot vērā, ka aizdevuma līgums ir fiktīvs un jau sākotnēji iztrūkst prasītāja gribas izteikuma īstuma elementa aizdevuma līguma noslēgšanai, tad nevar uzskatīt, ka prasītājs ir atteicies no savām Latvijas Republikas Satversmē paredzētajām tiesībām uz lietas izskatīšanu taisnīgā tiesā.

Pamatojoties uz Civillikum 1., 1403., 1404., 1415., 1438., 1459., 1461., 1530., 1592., 1934., 1940.pantu, lūdz atzīt 2010.gada 29.decembra aizdevuma līgumu Nr.29/12/2010 par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža un piedzīt tiesāšanās izdevumus, atzīt 2010.gada 29.decembra aizdevuma līguma Nr.29/12/2010 3.4.punktā ietverto šķīrējtiesas klauzulu par spēkā neesošu.

[2] 2016.gada 29.janvārī atbildētājs iesniedza tiesā paskaidrojumu, kurā norāda, ka prasība ir nepamatota. 2015.gada 16.martā Rīgas Starptautiskā šķīrējtiesa ir taisījusi spriedumu, ar kuru ir apmierinājusi prasību par parāda piedziņu no /pers. B/. Ar 2015.gada 1.jūlija Valmieras rajona tiesas lēmumu izsniegts izpildu raksts šķīrējtiesas nolēmuma izpildei. Visi apstākļi, ko prasītājs ir iekļāvis savā prasībā Rīgas rajona tiesai ir norādīti Rīgas Starptautiskai šķīrējtiesai, kura savā spriedumā ir devusi tiem savu juridisko vērtējumu.

[3] Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja. Paskaidroja, ka apstrīd līguma tapšanas apstākļus, bet neapstrīd parakstu. Prasītājs nekad nav saņēmis naudu. Prasītājam piederošais uzņēmums bija parādā atbildētāja uzņēmumam. Līgums ir noslēgts privātā kārtā, lai pastiprinātu savstarpējo

norēķinu. Atbildētājs izvēlējās izmantot aizdevuma līgumu. Uzskata, ka atbildētājam ir jāpierāda aizdevuma izsniegšana. Aizdevuma līgums nav spēkā, jo aizdevums nekad nav bijis izsniegts. Šķīrējtiesas klauzula nav spēkā, jo aizdevuma līgums ir spēkā neesošs. Līgums nav bijis apspriests tādēļ ir spēkā neesošs. Atzina, ka atbildētājs tiesiskajās attiecībās nav patērētājs.

Uz tiesas sēdi 2017.gada 24.maijā prasītāja pārstāve nav ieradusies. 2017.gada 24.maijā tiesā saņemts prasītāja pilnvarotās pārstāves iesniegums, kurā lūdz izskatīt lietu bez viņas klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur.

Tiesa atzīst par iespējamu 2016.gada 10.novembrī uzsākto lietas izskatīšanu pabeigt bez prasītāja pārstāves klātbūtnes, jo viņa ir sniegusi savus paskaidrojumus iepriekšējā tiesas sēdē un lūgusi lietu izskatīt bez viņas klātbūtnes.

[4] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka aizdevuma līgums ir noslēgts pēc brīvas gribas. Līguma 1.2.punktā norādītais liecina par aizdevuma summas saņemšanu. Šķīrējtiesas klauzula ir apspriesta. Atbildētājam bija pietiekoši ienākumi, lai izsniegtu aizdevumu, tomēr tas nav atspoguļots atbildētāja ienākumu deklarācijās. Ienākumi ir bijuši no izmaksātajām dividendēm 484 tūkstoši lati. Nepiekrīt, ka aizdevuma līgums ir fiktīvs. Šķīrējtiesas līgums uzskatāms par pastāvīgu līgumu un tas paliek spēkā arī tad, ja pamata līgums ir atzīts par spēkā neesošu. SIA "/Nosaukums A/", SIA "/Nosaukums C/" nav šī strīdus aizdevuma līguma puses. Uzskata, ka nav pierādīts, ka līgums noslēgts viltus un maldu iespaidā un lūdz prasību noraidīt kā nepierādītu.

Motīvu daļa

[5] Prasītājs /pers. B/ 2015.gada 21.oktobrī ir cēlis Rīgas rajona tiesā prasību par 2010.gada 29.decembra aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un 2016.gada 13.aprīlī ir papildinājis savu prasību ar prasījumu par minētajā līgumā 3.4.punktā iekļautās šķīrējtiesas klauzulas atzīšanu par spēkā neesošu.

Šķīrējtiesas likuma 10.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka šķīrējtiesas līgums ir šajā likumā noteiktajā kārtībā noslēgta pušu vienošanās par civiltiesiskā strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā. Līdzīga satura tiesību norma bija iekļauta Civilprocesa likuma 490.pantā (likuma redakcija uz pušu līguma noslēgšanas brīdi) - šķīrējtiesas līgums ir šajā likumā noteiktajā kārtībā noslēgta vienošanās starp pusēm par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā.

Tiesa konstatē, ka 2010.gada 29.decembrī starp /pers. C/ kā aizdevēju un /pers. B/ kā aizņēmēju ir noslēgts aizdevuma līgums Nr.29/12/2010 un līguma 3.4.punktā puses ir vienojušās, ka jebkurš strīds, nesaskaņa vai prasība, kas izriet no šī līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību tiks izšķirts Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā Rīgā, saskaņā ar šķīrējtiesas statūtiem un reglamentu viena šķīrējtiesneša sastāvā latviešu valodā (lietas 1.sējuma 93., 94.lapa).

Tā kā puses ir pielīgušas, ka strīds ir izšķirams šķīrējtiesā, tad tiesai sākotnēji ir jāizlemj prasība par pašas šķīrējtiesas klauzulas atzīšanu par spēkā neesošu.

Šķīrējtiesas likuma 24.pantā noteikts, ka šķīrējtiesas sastāvs lemj par civiltiesiskā strīda pakļautību šķīrējtiesai, tajā skaitā par šķīrējtiesas līguma spēkā esamību. Jautājumu par strīda pakļautību šķīrējtiesas sastāvs var izlemt jebkurā šķīrējtiesas procesa stadijā. Iesniegumu par to, ka civiltiesiskais strīds nav pakļauts šķīrējtiesai, puse var iesniegt līdz atsauksmes iesniegšanas termiņa beigām.

Tomēr ar Satversmes tiesas spriedumu, kas stājās spēkā 2014.gada 28.novembrī, Šķīrējtiesas likuma pirmā daļa, ciktāl tā liedz vispārējās jurisdikcijas tiesā apstrīdēt šķīrējtiesas kompetenci, atzīta par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmei ar 2014.gada 28.novembri.

No minētā secināms, ka prasītājam ir tiesības celt vispārējās jurisdikcijas tiesā prasību par šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

[6] Prasītājs norāda, ka prasītājam līguma noslēgšanas brīdī bija nepareizs, īstenībai neatbilstošs priekštats par apstākļiem, kas saistīti ar darījuma priekšnoteikumiem, aizdevuma līguma saturu un tā tiesiskajām sekām. Rezultātā līgums noslēgts viltus un maldības ietekmē. Ņemot vērā minēto prasītājs nav arī vienojies ar atbildētāju par strīda izšķiršanu šķīrējtiesā. Šāds līguma noteikums, par kuru nav notikusi atsevišķa apspriešana, atzīstams par negodīgu, jo pretēji prasībai tas rada ievērojamu nelīdzsvarotību pušu tiesībās un pienākumos.

Vērtējumam ir pakļaujams 2010.gada 29.decembra aizdevuma līguma 3.4.punktā iekļautais šķīrējtiesas līgums, kurā ir noteikts, ka Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā ir izšķirami visi strīdi, kas izriet no šī līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību.

Šķīrējtiesas likuma 13.panta trešajā daļā ir noteikts, ja šķīrējtiesas līgums kā atsevišķs noteikums ir ietverts citā pušu noslēgtajā līgumā, šķīrējtiesas līgums uzskatāms par patstāvīgu līgumu. Šķīrējtiesas līgums paliek spēkā arī tad, ja līgums, kurā tas ietverts, ir izbeidzies vai atzīts par spēkā neesošu. Līdz Šķīrējtiesas likuma stāšanās spēkā 2015.gada 1.janvārī Civilprocesa likuma 493.panta trešajā daļā bija iekļauta līdzīga satura tiesību norma, kurā bija noteikts, ja vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā kā atsevišķs noteikums ir ietverts pušu noslēgtajā līgumā, šī vienošanās uzskatāma par patstāvīgu līgumu. Ja līguma termiņš izbeidzies vai līgums atzīts par spēkā neesošu, vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā paliek spēkā.

Prasītāja pārstāves apgalvojums, ka šķīrējtiesas līgums ir atzīstams par spēkā neesošu tādēļ, ka aizdevuma līgums ir spēkā neesošs, neatbilst Šķīrējtiesu likuma 13.pantā noteiktajam. Pat pie apstākļiem, ja aizdevuma līgums būtu atzīstams par spēkā neesošu, ja pierādītos, ka tas ir noslēgts viltus un maldu iespaidā, šķīrējtiesas līguma spēkā esamību tas neietekmētu. Tas nozīmē, ka prasītājam ir jāpierāda, ka tieši šķīrējtiesas klauzulas pielīgšana ir notikusi viltus un maldu iespaidā.

Prasītājs norāda, ka aizdevuma līgums ir bijis fiktīvs, jo atbildētājs ir vēlējies noslēgt līgumu, kurš pastiprina prasītāja uzņēmuma saistības pret atbildētāja uzņēmumu. Minētais apgalvojums norāda uz iespējamo prasītāja maldību attiecībā uz paša darījuma nodēvēšanu par aizdevumu, bet nekādā veidā neliecina, ka prasītājs nav sapratis, ka strīda izšķiršanas piekritība tiek noteikta šķīrējtiesai. Līgumu ir noslēgušas divas fiziskas personas un lietā nav gūti pierādījumi, ka kaut viena no tām būtu uzskatāma par patērētāju. Līdz ar to nav izvērtējama līguma atbilstība Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem un atbildētājam nav pienākums pierādīt šķīrējtiesas līguma apspriešanu. Prasītājs ir tas, kuram ir jāpierāda, ka atbildētājs ar viltu vai citām darbībām, kas maldināja prasītāju, ir panācis, ka prasītājs paraksta šķīrējtiesas klauzulu.

Viltus ir otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņas interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās (Civillikuma 1459.pants). Savukārt maldība var rasties vai no tam, ka pavisam trūkst ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskiem apstākļiem – faktiska maldība- vai kādām tiesiskām normām – tiesiska maldība (Civillikuma 1441.pants).

Prasītājs nav norādījis ne uz vienu atbildētāja darbību, kuru tiesai būtu pamats uzskatīt par viltu, kā rezultāta prasītājs nevarētu saprast, ka puses ir pielīgušas strīda izšķiršanu šķīrējtiesā. Aizdevuma līguma Nr.29/12/2010 3.4.punktā iekļautais šķīrējtiesas līgums nav formulēts divdomīgi vai nesaprotami un Rīgas Starptautiskās šķīrējtiesas nosaukums nav maldinošs.

Tiesa konstatē, ka prasītājs ir bijis arī cita darījumu dalībnieks, kurā ir pielīgta strīda izšķiršana Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā. 2009.gada 3.oktobrī /pers. B/ kā galvinieks un /pers. C/ kā cesionārs noslēdza Līgumu par galvinieka saistību izpildi, pielīgstot strīda izšķiršanu Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā (lietas 1.sējuma 101.-103.lapa). Lietā nav strīda, ka prasītājs ir nodarbojies ar komercdarbību un slēdzis arī citus darījumus. Piemēram 2009.gada 3.aprīļa Galvojuma 9.punktā ir noteikts, ka strīdi tiks izskatīti saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Līdz ar to secināms, ka 2010.gada 29.decembra līgums nav ne pirmais, ne arī vienīgais darījums, kurš ir ietērpts līguma formā un kurā puses ir lēmušas par strīda izskatīšanas pakļautību.

Tiesas nesaskata pamatu Civillikuma 1415.panta piemērošanai, jo šķīrējtiesas līguma noslēgšana pati par sevi nav neatļauta vai nepieklājīga

darbība. Latvijas Republikā ir atļauts nodot strīda izskatīšanu šķīrējtiesai un tas nav pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem. Lietā nav gūti pierādījumi, ka strīda nodošana izskatīšanai šķīrējtiesai liecinātu par vēlmi apiet likumu.

Izvērtējot iepriekš konstatēto, tiesa secina, ka prasītājs nav pierādījis, ka viņš, parakstot aizdevuma līguma 3.4.punktā iekļauto šķīrējtiesas līgumu, būtu maldījies par strīda izskatīšanas pakļautību šķīrējtiesai vai ar viltu būtu piedabūts noslēgt šķīrējtiesas klauzulu. Prasība par 2010.gada 29.decembra Aizdevuma līguma Nr.29/12/2010 3.4.punktā iekļautās šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu ir noraidāma.

[7] Prasītājs lūdz atzīt par spēkā neesošu 2010.gada 29.decembra Aizdevuma līgumu Nr.29/12/2010 par spēkā neesošu. Prasītājs norāda, ka līgums ir fiktīvs un aizdevuma līgumā norādīto naudas summu viņš nav saņēmis.

Atbilstoši Šķīrējtiesas likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktajam, personas, kas noslēgušas šķīrējtiesas līgumu par civiltiesiskā strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā, nav tiesīgas no tā atteikties, ja šķīrējtiesas līgums nav likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā grozīts vai atcelts.

Tiesa uzskata par iespējamu atsaukties uz Civilprocesa likuma komentāros iekļauto doktrīnu, jo Šķīrējtiesas likuma 13.panta pirmā daļa ir identiska Civilprocesa likuma 493.panta pirmajai daļai. Tiesību doktrīnā, skaidrojot minētās normas saturu, izteikta atziņa, ka šķīrējtiesas līgums kā jebkurš tiesīgi noslēgts līgums pusēm ir jāpilda. Civilprocesa likuma 493.panta pirmajā daļā faktiski noteikts tas pats, kas par līguma izpildi paredzēts Civillikuma 1587. un 1588.pantā. Tas nozīmē, ka rodoties vai pastāvot strīdam no tiesiskās attiecības, kuras sakarā noslēgts šķīrējtiesas līgums, šā strīda izšķiršana jānodod šķīrējtiesai atbilstoši šķīrējtiesas līguma noteikumiem (Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs Prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.-Rīga. Tiesu namu aģentūra, 2006, 658.lpp.).

Lietā nav strīda, ka 2014.gada 28.oktobrī atbildētājs /pers. C/ bija iesniedzis Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā prasību pret /pers. B/. 2015.gada 16.martā Rīgas Starptautiskā šķīrējtiesa taisīja spriedumu, ar kuru apmierināja iesniegto prasību daļēji, piedzenot no /pers. B/ par labu /pers. C/ parādu 159 361,64 *euro* apmērā (lietas 1.sējuma 124.-133.lapa).

2015.gada 1.jūlijā Valmieras rajona tiesa ir apmierinājusi /pers. C/ pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei (lietas 1.sējuma 119.-123.lapa). Tiesa konstatē, ka Valmieras rajona tiesas tiesnesis, apmierinot pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu, ir vērtējis prasītāja iesniegtos iebildumus, tostarp prasītāja iebildumus, ka šķīrējtiesa nav pietiekami analizējusi pierādījumus un devusi tiem nepareizu novērtējumu.

Civilprocesa likuma 223.panta 6.punktā ir noteikts, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ka puses likumā noteiktajā kārtībā vienojušās par strīda nodošanu izskatīšanai šķīrējtiesā.

Tā kā tiesa nav atzinusi aizdevuma līgumā iekļauto šķīrējtiesas līgumu par spēkā neesošu, tad prasītājam ir saistoša pušu pielīgtā strīda izskatīšanas vieta un kārtība, tostarp prasības par aizdevuma līguma spēkā neesamību izskatīšana Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā.

Aizdevuma līguma 3.4.punktā puses nepārprotami ir pielīgušas, ka šķīrējtiesai tiek nodots jebkurš strīds, tostarp prasība par līguma spēkā neesamību (lietas 1.sējuma 94.lapa). Ņemot vērā konstatētos apstākļus, aizdevuma līguma spēkā esamības izvērtēšana un līguma noslēgšanas apstākļu izvērtēšana neietilpst vispārējās jurisdikcijas tiesas kompetencē. Secināms, ka prasība par aizdevuma līguma spēkā esamību ir izskatāma Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā un tiesvedība prasības daļā par aizdevuma līguma spēkā esamību ir izbeidzama, pamatojoties uz Civillikuma 223.panta 6.punktu.

[8] Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 7.janvāra lēmumu ir nodrošināta prasība, atliekot visas izpildu darbības (arī aizliegumu tiesu izpildītājam nodot naudu vai mantu piedzinējam vai parādniekam vai mantas pārdošanas apturēšanu) Vidzemes apgabaltiesas iecirkņa Nr.93 zvērinātas tiesu izpildītājas Vinetas Risevas lietvedībā esošajā izpildu lietā Nr.972/093/2015, kas ievesta pamatojoties uz Valmieras rajona tiesas 2015.gada 1.jūlijā izdoto izpildu rakstu lietā Nr.3-12/003-15/7.

Civilprocesa likuma 140.panta sestajā daļā noteikts, ka noraidot prasību, tiesa spriedumā atceļ prasības nodrošinājumu. Savukārt, minētā panta septītajā daļā tiesai ir uzlikts pienākums atcelt prasības nodrošinājumu, ja tiesvedība lietā ir izbeigta.

Tā kā tiesa ir atzinusi, ka prasība daļā par šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu ir noraidāma, bet prasības daļā par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu tiesvedība ir izbeidzama, tad piemērotais prasības nodrošinājums ir atceļams. Piemērotais prasības nodrošinājums saglabājas līdz dienai, kad spriedums stājas spēkā.

[9] Civilprocesa likuma 42.panta otrajā daļā ir noteikts, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Lietas izskatīšanas laikā ir radušies tiesas izdevumi 22,50 *euro*, kuri nav samaksāti līdz lietas izskatīšanas uzsākšanai. Tā kā tiesa ir atzinusi, ka prasība daļēji ir noraidāma, tad ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 22,50 *euro* apmērā ir piedzenami no prasītāja par labu valstij.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 15., 93., 97., 140., 194., 223.panta 6.punktu, 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par 2010.gada 29.decembra aizdevuma līguma Nr.29/12/2010 3.4.punktā ietvertās šķīrējtiesas klauzulas atzīšanu par spēkā neesošu

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par 2010.gada 29.decembra aizdevuma līguma Nr.29/12/2010 atzīšanu par spēkā neesošu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 22,50 *euro* apmērā.

Samaksu veicot sekojošā kontā: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (vārds, uzvārds, civillietas numurs).

Atcelt ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 7.janvāra lēmumu piemēroto prasības nodrošinājumu visu izpildu darbību atlikšanu (arī aizliegumu tiesu izpildītājam nodot naudu vai mantu piedzinējam vai parādniekam vai mantas pārdošanas apturēšanu) Vidzemes apgabaltiesas iecirkņa Nr.93 zvērinātas tiesu izpildītājas Vinetas Risevas lietvedībā esošajā izpildu lietā Nr.972/093/2015, kas ievesta pamatojoties uz Valmieras rajona tiesas 2015.gada 1.jūlijā izdoto izpildu rakstu lietā Nr.3-12/003-15/7.

Noteikt sprieduma izpildi daļā par ar lietas izskatīšanas saistīto izdevumu piedziņu 10 dienu laikā no spriedums spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājuma apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sagatavošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2017.gada 21.jūnijā.

Tiesnese E.Stivriņa